

Calea cea nouă și vie în Locul Preasfânt - Comentariu la Epistola către Evrei

Capitolul 13

Începutul acestui capitol ne arată că, chiar dacă noi încă ne aflăm în mijlocul lucrurilor schimbătoare, de care trebuie să ne desprindem, pe de altă parte sunt lucruri care rămân, și pe care trebuie să le păzim. Astfel de lucruri sunt dragostea de frați și roadele ei, curăția, încrederea în Dumnezeu, și așa mai departe; și înainte de toate Isus Hristos, care este Același ieri și astăzi și în veșnicie.

„Dragostea frățească să rămână” (13.1).

„Dragostea frățească să rămână.” De mai multe ori găsim în epistolele Noului Testament îndemnul că copiii lui Dumnezeu trebuie să se iubească (Romani 12.10; 1 Tesaloniceni 4.9; 1 Petru 1.22; 2 Petru 1.7). Este îndemnul pe care și Domnul l-a dat ucenicilor Săi: „Vă dau o poruncă nouă: să vă iubiți unii pe alții” (Ioan 13.34). Apostolul Ioan repetă de mai multe ori acest îndemn (1 Ioan 3.11,23; 4.7,11,21), prin aceea că el arată că această dragoste de frați este semnul vieții lui Dumnezeu în noi, arătând spre unele însușiri și roade ale ei.

Revenirea frecventă la acest îndemn la dragoste frățească ne lasă să recunoaștem pe de o parte cât de important este s-o practicăm ca rod al dragostei și vieții lui Dumnezeu în inimă și în viață. Pe de altă parte însă noi suntem așa de des îndemnați, deoarece această dragoste este uitată așa de ușor între creștini. Să observăm că aici se spune: „Dragostea frățească să rămână.” Ea nu trebuie să se limiteze la unele adevăruri exterioare și să nu se arate numai din când în când, ci să rămână ca ceva care aparține vieții noastre.

„Nu uitați primirea de oaspeți, pentru că, prin aceasta, unii, fără să știe, au găzduit îngerii. Amintiți-vă de cei în lanțuri, ca și cum ați fi legați împreună cu ei; de cei chinuiți, ca fiind și voi înșivă în trup.” (13.2,3)

Aici ne sunt prezentate două lucruri, prin care se arată dragostea de frați: primirea de oaspeți și compasiunea cu aceia care suferă necazuri în închisoare. „Nu uitați primirea de oaspeți.” Din ospitalitate poate rezulta o mare binecuvântare pentru aceia care o practică. S-ar putea ca noi să nu vedem nici un înger într-un copil al lui Dumnezeu sau într-un slujitor al Domnului, pe care noi îl primim, dar în el poate fi ceva care nu este vizibil și de care el însuși nu este conștient, dar prin care el aduce mare binecuvântare în casa care îl primește.

Scriptura confirmă aceasta prin mai multe exemple:

- Ietro l-a primit pe Moise
- Femeia sunamită a găzduit pe prorocul Ilie
- Unii au găzduit pe îngerii, ca de exemplu Lot (Geneza 19).

Noi nu avem misiunea de a îndeplini ospitalitatea pentru a primi binecuvântare. Exercițierea ospitalității nu trebuie să se orienteze după prestigiul persoanei pe care trebuie s-o primim, ci ea trebuie să se reverse din dragoste. Deja în exercitarea acestei dragoste se cuprinde binecuvântare. Pe lângă aceasta se poate întâmpla ca noi „fără să știm” am găzduit pe trimișii lui Dumnezeu, pe „îngerii”, care ne aduc binecuvântare.

Un alt rod al dragostei constă în a arăta compasiune față de aceia care îndură prigoane, care suferă în închisori și necazuri. Adevărata compasiune se face una cu cei care îndură astfel de necazuri: „ca și cum am fi legați împreună cu ei”, și aceasta deoarece și noi înșine „suntem în trup”, într-un trup care este la fel de sensibil la astfel de suferințe.

Credincioșii evrei au dovedit această compasiune în zilele de demult, atunci când au suferit foarte mult (Evrei 10.32-34). Suferirea unor necazuri ne face capabili să înțelegem suferințele altora.

„Căsătoria să fie ținută în onoare în toate, și patul neîntinat, pentru că pe curvari și pe adulteri îi va judeca Dumnezeu.” (13.4)

Relațiile naturale, pe care Dumnezeu le-a creat la început, trebuie păstrate în integritatea lor. Erau deja atunci învățători, care respingeau căsătoria sub masca unei curății mai mari, dar care a avut ca urmare adulterul și curvia. Creștinul trebuie să respecte legătura sfântă a căsătoriei în orice privință, s-o țină în cinste și să trăiască în curăție. Cine desconsideră ceea ce Dumnezeu a rânduit, acela nu va rămâne nepedepsit: „pe curvari și pe adulteri îi va judeca Dumnezeu.”

„Purtarea voastră să fie fără iubire de bani, mulțumiți cu ce aveți în prezent; pentru că El a spus: »Nicidecum nu te voi lăsa și cu nici un chip nu te voi părăsi«, încât să spunem cu îndrăzneală: »Domnul este ajutorul meu și nu mă voi teme: ce-mi va face omul?« (13.5,6)

Umblarea acelor care posedă lucruri neschimbătoare și veșnice și care au primit o Împărăție care nu se poate zgudui, trebuie să fie fără lăcomie, fără „iubire de bani”. Apostolul îi spune lui Timotei, că „iubirea de bani este o rădăcină a tot felul de rele” (1 Timotei 6.10). Credincioșilor din Efes le scrie, „că nici un curvar, sau necurat, sau lacom (care este un idolatru), nu are moștenire în Împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu” (Efeseni 5.5).

În stilul de viață, în obiceiurile creștinului, nu trebuie să fie nimic care să arate o astfel de iubire de bani, o astfel de dorință după lucrurile lumești. Dar de câte ori nu se aleargă într-un fel sau altul după ele! Nu este zgârcenia în forma ei cea mai grosolană, de care suntem atenționați, ci iubirea de bani. Se merită pe drumul spre patria cerească să îngrămădim pentru un viitor, pe care nu-l vedem, lucruri care vor fi distruse? Îndemnul avea o aplicare deosebită la caracterul iudeilor, care iubeau bunurile acestui pământ.

„Mulțumiți-vă cu ce aveți în prezent.” În viața creștină este greu și important să fi mulțumit cu ceea ce dă Dumnezeu, și să nu dorești mai mult decât atât. Apostolul Pavel ne dă un exemplu frumos în privința acestei mulțumiri: „am învățat, în împrejurările în care sunt, să fiu mulțumit” (Filipeni 4.11-13). Să învățăm și noi aceasta, căci a fi mulțumit cu ceea ce dă Dumnezeu, aceasta Îl glorifică și este însoțit cu o pace pe care nu o cunosc aceia care doresc mereu după ce nu au, sau doresc să aibă mai mult decât posedă.

Dar pentru a fi mulțumit cu ceea ce ai este necesară încredere în Dumnezeu. Epistola ne amintește de o făgăduință, care a fost dată odinioară lui Iosua. Ea este aplicată aici la credincioșii cărora scriitorul se adresează aici, și noi putem aplica făgăduința și la noi. Pe când Iosua era în momentul să introducă poporul în țara Canaan, Domnul i-a adresat cuvintele: „Nu te voi lăsa, nici nu te voi părăsi” (Iosua 1.5). El trebuia să biruie vrăjmași puternici și să

întâmpine greutăți mari. Dar Domnul i-a dat asigurarea, că nu-l va lăsa singur și va găsi o cale în mijlocul greutăților. El nu-l va părăsi în luptele pe care le avea de dus. Iosua a făcut experiența că Dumnezeu său era credincios.

Și noi ne putem sprijini pe aceleași cuvinte, pe care Dumnezeu le-a dat în diferite ocazii poporului Său, sau unora din ai Săi (compară cu Geneza 28.15; Deuteronom 31.6-8; 1 Cronici 28.20). Să ne spunem în toate greutățile: El nu te va lăsa nici nu te va părăsi. Și noi vom vedea credințioșia Lui.

Dumnezeu vrea să ne dea această asigurare, pentru ca noi să spunem plini de încredere: „Domnul este ajutorul meu și nu mă voi teme: ce-mi va face omul?” Încrederea trebuie să aibă o bază pe care să se sprijine. Încrederea credinciosului nu este una oarbă. Ea se bazează pe o afirmație categorică a lui Dumnezeu, care nu poate să mintă. Încrederea onorează și glorifică pe Dumnezeu. Rezultatele acestei încrederi sunt, că încercările și probele pot fi parcurse cu o inimă liniștită.

„Domnul este ajutorul meu”, spune inima plină de încredere. Ea nu se sprijină nicidecum pe sine însuși, pe înțelepciunea ei, pe puterea ei, pe sursele ei de ajutor omenesc, ci pe Domnul. Ea cunoaște făgăduința Domnului și se bazează pe ea. Ce pricină de temere ar putea să existe sub protecția puternică a Domnului? Poate puterea omului să ajungă pe acela care se ascunde în siguranță sub acest scut?

Când Pavel a simțit în Corint slăbiciunea sa și a auzit pe Domnul spunându-i: „Nu te teme, ci vorbește și nu tăcea, pentru că Eu sunt cu tine și nimeni nu va pune mâna pe tine ca să-ți faci rău”, nu a fost el atunci umplut cu încredere și făcut capabil să vestească cu îndrăzneală Cuvântul în această cetate, o adevărată fortăreață a lui satan, în ciuda întregii împotriviri? Tot așa și noi să luăm făgăduința minunată a lui Dumnezeu și să fim plini de încredere, indiferent de ce vom avea parte din partea oamenilor pe drumul, pe care Dumnezeu ne conduce. Citatul a fost preluat din Psalmul 118.6. Dar noi găsim cuvinte asemănătoare de curaj sfânt înaintea oamenilor și în Psalmul 56.4,11, unde sufletul se încrede tot așa în Dumnezeu. În acest caz psalmistul le-a exprimat atunci când un om l-a prigonit. În Psalmul 118.5 el a fost eliberat, și savurarea eliberării i-a consolidat încrederea.

„Amintiți-vă de conducătorii voștri, care v-au vorbit Cuvântul lui Dumnezeu; și, privind atent la sfârșitul purtării lor, imitați-le credința!” (13.7)

Aici este prezentat credincioșilor evrei, ca o altă încurajare pe drumul credinței, exemplul conducătorilor lor, care le-au vestit Cuvântul lui Dumnezeu. Aceștia au fost păstorii turmei, care i-au hrănit cu Cuvântul lui Dumnezeu. Viața lor trăită în credințioșie și dăruire pentru Hristos, ca rezultat al credinței lor, a ajuns la sfârșitul ei, probabil prin moarte de martir, după ce ei și-au pus viața în slujba pentru Domnul și și-au terminat alergarea. Amintirea acestor conducători ar trebui să rămână în inima aceluia care au fost conduși de ei, ca să fie îmbărbătați să rămână consecvenți ca ei. Credincioșii evrei trebuiau să imite credința lor, ca să ajungă la un sfârșit asemănător.

„Isus Hristos este același ieri și azi și în veci” (13.8).

Conducătorii omenești, oricât de eminenți și credincioși ar fi ei, ne părăsesc, și lipsa lor se face dureros simțită. Lumina lor și îngrijirea din partea lor lipsesc. În contrast cu aceasta, și în

contrast și cu unele învățături străine ale oamenilor, despre care este vorba în versetul nouă, versetul opt ne prezintă pe Acela care rămâne: „Isus Hristos este același ieri și azi și în veci.” El rămâne același în dragostea Sa și în credincioșia Sa, ca să ilumineze pe ai Săi, să-i învioreze, să-i conducă și să-i ocrotească. Ce a fost El în trecut pentru acești conducători, a căror credință noi trebuie s-o imităm, și în general pentru toți sfinții, care și-au terminat alergarea, este El astăzi și pentru noi. Și ce este El acum, El va fi și în veci, ca să umple inimile noastre și să le satisfacă. El ar trebui să ne fie suficient și să umple și acum inimile noastre. În El găsim odihnă, curaj și putere. El poate să corespundă în toate pe deplin.

„Nu fiți abătuți de învățături felurite și străine; pentru că este bine ca inima să fie întărită prin har, nu prin mâncăruri, de la care n-au avut folos cei care au umblat după ele.” (13.9)

Dacă inima este consolidată în Hristos, ea va fi păzită să nu fie târâtă de tot felul de învățături străine. Acestea nu vor putea înșela o astfel de inimă: ea a găsit odihnă în Hristos. Aceste învățături sunt străine pentru creștinismul în care credincioșii au fost conduși de conducătorii fideli. Era vorba ca prin speculații să nu se lase smulși de la Acela care este totul. Speculațiile păreau să conducă la o spiritualitate mai profundă, dar în realitate ele ascundeau sufletului plinătatea lui Hristos.

„Este bine ca inima să fie întărită prin har” (13.9). Acest har se găsește în Hristos și nu în mâncăruri și nu prin carnea jertfelor iudaice. Se gândea că prin consumarea acestor jertfe iudaice se putea obține un merit deosebit. Și chiar reținerea de la anumite mâncăruri era nefolositoare. Învățătorii, care voiau să ducă sufletele înapoi la iudaism, spuneau: „nu pune mâna, nu gusta, nu atinge” (Coloseni 2.21). Prin faptul că ei stabileau aceste orânduiele, ei se îndepărtau de la har, ca să conducă sufletele la un formalism religios, care nu poate consolida inima. Apostolul vorbește în 1 Timotei 4.3 și despre: „ei poruncesc abținerea de la mâncăruri, pe care Dumnezeu le-a creat spre a fi primite cu mulțumire de cei credincioși și care cunosc adevărul.” Însă aceste orânduiele nu au folosit nimic aceluia care le-au respectat.

Cât de mult trebuie noi să ne păzim ca nimic – chiar dacă ar avea o aparență frumoasă de evlavie – să nu ne abată de la Acela care este suficient pentru toate și al cărui har ne dă pace, putere și curaj!

„Noi avem un altar de la care n-au dreptul să mănânce cei care slujesc în cort; ...” (13.10).

Creștinilor le aparține acum altarul lui Dumnezeu. Numai ei pot aduce un serviciu divin adevărat. Moartea lui Hristos, jertfa desăvârșită, care pe de o parte este contra imaginea tuturor jertfelor aduse sub Lege și pe de altă parte este contra imaginea a tot ce simbolizează ziua ispășirii, ne dă intrare la Dumnezeu. Aceasta este baza pentru serviciul divin pe care creștinii îl pot face. Iudei nu aveau nici o contribuție la acest altar și la acest fel nou al serviciului divin. Nu se putea fi iudeu și creștin în același timp. Nu se putea ține cu tărie la ceea ce era un model și pe de altă parte să vrei să posezi realitatea. Nu se poate practica un serviciu divin pământesc cu elemente ale lumii și în același timp să fi introdus în Sfânta Sfintelor cerească. Aceia, care slujeau în cort și se țineau de ceea ce simboliza serviciul divin iudaic, nu aveau

nici un drept să savureze serviciul divin creștin și să se hrănească din Hristos, jertfa mare și sfântă.

„... pentru că trupurile acelor animale, al căror sânge este adus de marele preot în locurile sfinte, „sunt arse afară din tabără“. De aceea și Isus, ca să sfințească poporul prin propriul Său sânge, a suferit dincolo de poartă.” (13.11,12)

Autorul justifică acum ce tocmai a spus. Preoții nu aveau voie să mănânce din animalele care erau aduse ca jertfă pentru păcat în ziua ispășirii. Sângele lor era dus în Locul Preasfânt și trupurile erau arse în afara taberei (Levitic 16.27). Deci cine se ținea de sistemul iudaic nu avea nimic, nici din imagine și nici din contraimage. Ei nu aveau voie să mănânce din aceste jertfe și nu aveau nici un drept la Domnul Isus. Aceasta Îl face pe Duhul Sfânt să ne facă cunoscut adevăruri mari și de valoare cu privire la Domnul Isus.

Vedem mai întâi, că Domnul Isus a împlinit în chip desăvârșit ce era prefigurată în jertfa pentru păcat din marea zi a ispășirii. Atunci sângele era dus de marele preot în Locul Preasfânt, apoi tot trupul era ars în afara taberei (Levitic 16.14,15,27).

Domnul Isus nu a fost omorât în Ierusalim, și nici în curtea din față a Templului, unde iudeii de mai multe ori au ridicat pietre împotriva Lui (Ioan 8.59; 10.31). Era corespunzător gândurilor lui Dumnezeu ca El să fie răstignit și să sufere în afara porții, departe de Templu, în afara taberei iudaice, și că acolo El S-a dat pe Sine Însuși ca jertfă pentru păcat.

Țelul era: „Ca să sfințească poporul prin propriul Lui sânge”. Sângele jertfelor pentru păcat a fost dus în marea zi a ispășirii „în sfântul locaș pentru a face ispășire” (Levitic 16.27).

Așa a venit Hristos cu propriul Lui sânge și „a intrat o dată pentru totdeauna în Sfânta Sfintelor, după ce a obținut o răscumpărare eternă” (Evrei 9.11,12).

Să observăm, că în această epistolă sfințirea și punerea deoparte pentru Dumnezeu s-au realizat prin sângele Domnului Isus. Acest sânge este cel care ne face potriviți pentru prezența lui Dumnezeu și ne introduce în Sfânta Sfintelor, prin sângele Aceluia care a suferit în afara porții (10.9). Drept urmare această moarte a despărțit pe credincioși total de sistemul iudaic.

„Deci să ieșim la El, afară din tabără, purtând ocară Lui: ...” (13.13).

Din aceasta rezultă îndemnul acestui verset: „Deci să ieșim la El, afară din tabără, purtând ocară Lui”. Deci credincioșii evrei trebuiau să părăsească acest sistem iudaic, în care nu aveai voie să intri prin perdea în prezența lui Dumnezeu. Ei trebuiau să se așeze pe terenul creștin, și să vină „la El”. Dacă pe de o parte locul lor binecuvântat era în Sfânta Sfintelor, în cer, pe de altă parte partea lor pe pământ era ocară din partea aceluia care persistau în tabără și atârnavă de o religie pământească.

Hristos a intrat în cer, primit de Dumnezeu, dar pe pământ a fost lepădat și disprețuit. Și aceasta este partea pe care credinciosul o are de luat pentru sine: „Deci să ieșim la El ... purtând ocară Lui”. Dar aceasta nu se spune numai credincioșilor evrei, căroră le-a fost adresată această epistolă, ci în principiu tuturor credincioșilor din toate timpurile. Ei trebuie să se desprindă de toate legăturile la vreo religie bazată pe orânduie pământești, ca să iasă afară la Domnul Isus, pe adevăratul teren creștin.

Ca exemplu pentru această ieșire în afara taberei și a ceea ce se găsește apoi, putem privi pe orbul din naștere din evanghelia după Ioan capitolul 9. El s-a declarat de partea Domnului

Isus și de aceea a fost dat afară din sinagogă. Dar acum l-a găsit Domnul, care de asemenea a fost alungat și disprețuit de iudei. Acum Domnul Isus i S-a revelat ca Fiu al lui Dumnezeu. Orbul de odinioară a devenit un închinător al Fiului lui Dumnezeu.

„pentru că nu avem aici o cetate statornică, ci o căutăm pe cea viitoare.” (13.14)

Iudeii, care țineau cu tărie la sistemul lor pământesc, religios, voiau să-și facă aici pe pământ o cetate stătătoare. În curând ei au trebuit să afle în mod îngrozitor că nimic din ce aparține lumii nu poate dura. Ierusalim, Templul și națiunea au fost curând distruși. Însă credincioșii, care au ieșit din sistemul iudaic afară la Domnul Isus, aparțin acum la ceea ce rămâne veșnic. Ca străini își ridicau privirea spre cetatea stătătoare, care trebuie să vină, și așteptau instaurarea lucrurilor care nu se schimbă.

Acest punct îl putem aplica și la noi ca creștini. Noi ne aflăm într-o lume care pierde. Să ne stabilim noi atunci în ea? Să ne legăm noi de ea, noi cei care mărturisim că am ieșit afară la Domnul Isus și suntem uniți cu un Hristos ceresc?

Nu! Și noi să căutăm această cetate care va veni, unde este Hristos, și să ne îndreptăm gândurile și sentimentele spre ea (Coloseni 3.1-3). Să observăm că scriitorul nu vorbește ca și cum el ar trebui să ne îndemne să căutăm cetatea care va veni, ci el o prezintă ca pe realitate prezentă, că noi o căutăm. Acesta este *adevăratul caracter creștin*. Să nu-l uităm!

„Prin El deci să-I aducem neîncetat jertfă de laudă lui Dumnezeu, adică rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui.” (13.15)

Evreii credincioși nu mai aveau deci nimic a face cu jertfele care sunt imagini spre jertfa Domnului Isus. Prin această jertfă adusă o dată pentru totdeauna ei au fost curățiți de păcat și au fost introduși ca închinători în Locul Preasfânt în prezența lui Dumnezeu. În această poziție ei trebuiau să aducă acum o jertfă lui Dumnezeu. Aceste jertfe nu erau jertfe de sânge ci laudă care venea dintr-o inimă care a cunoscut, savurează și prețuiește harul minunat. Această laudă este rodul buzelor care mărturisesc sau binecuvântează Numele Aceluia prin care ne-a fost dobândită orice binecuvântare. Ea se înalță spre Dumnezeu și Îi este plăcută prin Domnul Isus. Noi suntem, așa cum spune Petru, „o preoție sfântă, ca să aducem jertfe spirituale bine primite lui Dumnezeu prin Isus Hristos” (1 Petru 2.5).

Să mai observăm și că această jertfă de laudă nu trebuie să se înalțe spre Dumnezeu numai într-un anumit moment. Noi suntem mai degrabă îndemnați să aducem *neîncetat* lui Dumnezeu jertfa de laudă. Cu adevărat, nu ne putem noi bucura în orice moment de binecuvântările de care avem parte pe baza lucrării lui Hristos? Nu avem noi privilegiul permanent să trăim în prezența Dumnezeului nostru? Și nu este un contrast izbitor între jertfele Legii, care aminteau *permanent* de păcat, și jertfa laudei, care se ridică *neîncetat* din inimile noastre, deoarece păcatul a fost nimicit pentru totdeauna? Cât de mult ar trebui inimile noastre să simtă libertatea, în care ne-a așezat jertfa lui Hristos, pentru ca astfel să simțim *neîncetat* nevoia de a lăuda pe Dumnezeul nostru și a-I mulțumi!

„Dar nu uitați de binefacere și dărnicie, pentru că astfel de jertfe plac lui Dumnezeu” (13.16).

Aici avem alte jertfe, care vin de asemenea dintr-o inimă care arată mulțumire față de Dumnezeu. Lauda se referă într-adevăr direct la El, dar și dragostea pentru frații noștri, care se arată prin facere de bine și dărnicie, este un lucru plăcut Lui. Ele corespund naturii Sale, ele arată compasiunea cu cei care sunt ai Lui, căroră El le arată binefacerile Sale. Cine se închină lui Dumnezeu și se bucură de Domnul Isus, acela este capabil să facă bine și altora. Dacă inima este plină de dragostea lui Dumnezeu, ea se revarsă și se arată și față de frați și alți oameni.

Dumnezeu are plăcere de astfel de jertfe. Binefacerea este înclinarea inimii de a face parte altora de bunurile proprii. Se poate face parte din bunurile proprii și printr-un principiu legalist, dar atunci Dumnezeu nu ar avea nici o plăcere de aceasta. Dacă mi-aș împărți toată averea, dar nu am dragoste, nu-mi folosește la nimic (1 Corinteni 13.3). Binefacerea se arată nu numai în împărțirea de daruri la cei nevoiași, ci și în afecțiune morală.

La citirea versetelor 1-15 din Deuteronom 26 se observă că și acolo aceste două gânduri se găsesc în aceeași ordine: mulțumire și laudă față de Domnul și binefacere față de leviți, de străini, de orfani și văduve, deci față de aceia care nu aveau nimic.

„Ascultați de conducătorii voștri și supuneți-vă lor, pentru că ei veghează asupra sufletelor voastre, ca unii care vor da socoteală; pentru ca să facă aceasta cu bucurie, și nu suspinând, pentru că aceasta ar fi nefolositor pentru voi.” (13.17)

Conducătorii amintiți în versetul șapte nu mai erau, dar au lăsat credincioșilor exemplul credinței lor. Însă Domnul în credințioșia Lui nu lasă pe ai Săi fără conducători. Aceștia sunt bărbați care se simt responsabili înaintea lui Dumnezeu și veghează asupra sufletelor, ca unii care sunt datori să dea socoteală despre ele. Ei înaintează, ca să zicem așa, pe calea adevărului cu judecată, ca să conducă sufletele pe acest drum și să le protejeze de influența a tot felul de învățături străine. Ei veghează: ei sunt veghetorii, care atenționează cu privire la atacurile viclene ale vrăjmașului. Slujba lor continuă, neîntreruptă, și deseori este grea și obositoare, responsabilitatea lor este mare. Mare este și responsabilitatea acelora căroră li se slujește. Ei trebuie să recunoască pe cei care lucrează între ei, să-i respecte și să-i iubească, așa cum Pavel a scris credincioșilor din Tesalonic (1 Tesaloniceni 5.12,13). Trebuie să fie ascultați, să le fie supuși și să nu se afirme că fiecare este conducătorul lui propriu. Slujba lor față de aceia care cu blândețe și smerenie primesc cuvântul lor, este pentru ei o bucurie și încurajare (1 Tesaloniceni 2.13-20). Dar dacă la această slujbă se răspunde cu împotrivire, atunci ea are loc cu lacrimi și suspine, și aceasta ar fi în defavoarea acelora care provocă aceste suferințe.

„Rugați-vă pentru noi, pentru că suntem convinși că avem o bună conștiință, dorind să ne purtăm bine în toate.” (13.18)

Această solicitare la rugăciune din partea credincioșilor se găsește pretutindeni în epistolele lui Pavel, deseori sub aceeași exprimare (compară cu Romani 15.30; 2 Corinteni 1.11; Efeseni 6.19; Coloseni 4.3; 1 Tesaloniceni 5.25; 2 Tesaloniceni 3.1). Autorul epistolei nu se detașează de conlucrătorii săi. El spune: „Rugați-vă pentru noi”. Când el rostește această rugămintă, atunci el are o conștiință bună în slujba sa; el simte responsabilitatea, și ca să-i poată corespunde, are nevoie de ajutorul sfinților prin rugăciunile lor. Ei îi roagă cu încredere, căci

singura lui dorință este să se poarte bine în toate privințele. Aici avem exemplul unui conducător adevărat și smerit.

„Dar cu atât mai mult vă rog să faceți aceasta, ca să vă fiu înapoiat cât mai curând.” (13.19)

El roagă pe sfinți să se roage cu atât mai mult pentru el, pentru ca el să le fie dat cât mai repede înapoi. Această încredere în rugăciunile credincioșilor este impresionantă; prin aceasta se exprimă și încrederea că Dumnezeu, căruia Îi sunt adresate rugăciunile, le aude și le *împlinește*. Această încredere ne creează nouă multe nevoie; ea dă rugăciunii adevărata ei valoare și eficiența ei. Să mai observăm și că rugămințile apostolului, așa de mult repetate, ca să se facă rugăciuni pentru el și pentru împreună-lucrătorii lui în lucrare, conțin o atenționare tăcută adresată creștinilor zilelor noastre de a se ruga pentru slujitorii Domnului, aflați în tot felul de împrejurări. Să mai observăm în sfârșit, că este necesar ca un slujitor al Domnului să aibă o conștiință bună și dorința de a se purta bine în toate, înainte ca el să roage pe credincioși să se roage pentru el.

„Iar Dumnezeul păcii, care L-a adus înapoi dintre morți prin sângele legământului etern pe Domnul nostru Isus, Păstorul cel mare al oilor, să vă desăvârșească în orice lucrare bună, ca să faceți voia Lui, lucrând în voi ceea ce este plăcut înaintea Lui, prin Isus Hristos, căruia fie gloria în vecii vecilor! Amin.” (13.20,21)

Ajungem la sfârșitul epistolei. El începe cu o rugăciune pentru aceia cărora scriitorul le adresează epistola. Autorul i-a rugat mai înainte să se roage pentru el; dar și el se roagă pentru ei. Ce impresionantă este această reciprocitate! Dorința apostolului cuprinde o bogăție de gânduri nespuse de prețioase. Haideți, înainte de a intra în detalii, să observăm că în această epistolă noi găsim nu numai un număr mare de citate din Vechiul Testament, ci și multe *aluzii* la diferite locuri din Vechiul Testament. Astfel versetele, cu care ne ocupăm acum, ne fac să ne gândim la Ezechiel 37, unde este descrisă reanimarea osemintelor uscate (un simbol al renașterii lui Israel la o viață nouă), ca rezultat al morții și învierii lui Hristos. Acolo în versetele 24 și 26 se găsesc cuvintele: „Și David, robul Meu, va fi împărat peste ei. Și toți vor avea un singur *păstor* ... Și voi încheia un legământ de pace cu ei, va fi un legământ etern cu ei.”

Autorul epistolei se adresează „Dumnezeului păcii”. Acesta este Numele cu care Pavel denumescese deseori pe Dumnezeu ca izvor al păcii (compară cu Romani 15.33; 16.20; Filipeni 4.9; 1 tesaloniceni 5.23). El este Acela care dă pacea în inima alor Săi și pe care El o va instaura cândva în tot universul. Acest titlu, „Dumnezeul păcii”, era deosebit de prețios pentru simțămintele scriitorului, când se gândea la ceea ce amenința să zguduie credința evreilor, și la punerea deoparte a orânduieilor, pe care ei le considerau că trebuie păstrate. În mijlocul greutăților, de orice natură ar fi fost ele, acela care se sprijină pe Dumnezeul păcii va fi plin de pace (compară cu Filipeni 4.6,7,9).

Acest Dumnezeu al păcii este Cel care a înviat pe Domnul nostru Isus dintre morți. Totul se întemeiază pe fundamentul de nezgudit al morții și învierii lui Hristos. Prin moartea Sa este garantată pacea, și învierea este dovada pentru aceasta.¹

Isus, Domnul nostru, este numit aici „Păstorul cel marele al oilor”. El stă deasupra tuturor conducătorilor și păstorilor, pe care El i-a pus peste turmă și ei sunt dependenți de El. În acest context El este numit în 1 Petru 5.4 „Mai-marele Păstor”, care va da slujitorilor Lui credincioși cununa gloriei. Și sunt oile Păstorului mare – El le-a răscumpărat prin sângele Său; El și-a dat viața pentru ele (Ioan 10.11,15). Și în puterea acestui sânge Hristos a fost înviat.

Este sângele legământului veșnic, aceasta înseamnă al unui legământ care nu va înceta, așa cum a încetat legământul de la Sinai. Acel legământ a făgăduit binecuvântare, însă numai cu condiția ascultării din partea poporului. Omul a fost așezat acolo sub obligația de a asculta de Lege. El a încălcat-o și prin aceasta legământul a fost întrerupt. Dar pe baza morții lui Hristos, care ispășește păcatul, și a învierii, care confirmă iertarea păcatelor, a fost instaurat un legământ permanent, veșnic, care nu poate fi anulat sau schimbat.

Este de observat că în epistola către Evrei totul este „veșnic”, permanent și de durată neîntreruptă, în contrast cu sistemul iudaic, care era numai pentru un timp. Astfel găsim aici „o mântuire veșnică”, o „moștenire veșnică”, „Duhul veșnic”, și „legământul veșnic”. Pe acest sânge al legământului veșnic se bazează, pentru cei care cred, o nădejde pe care nimic nu o poate zgudui. Ce prețios! În mijlocul tuturor lucrurilor trecătoare, credinciosul posedă pe Hristos, care totdeauna este Același, o pace permanentă, care vine de la Dumnezeu păcii, și o mântuire veșnică!

Deci aceasta este dorința apostolului pentru acești credincioși, pe care el a căutat să-i consolideze în lucrurile cerești și care rămân, prin aceea că el i-a scos din lucrurile pământești și trecătoare. Dumnezeu păcii „să vă desăvârșească în orice lucrare bună, ca să faceți voia Lui”. Aceste lucrări bune nu mai trebuie făcute pe baza Legii și a responsabilității omului natural. Dumnezeu Însuși formează pe credincios și îl desăvârșește, prin aceea că El îi dă viață, putere și energie, ca să facă voia Sa în orice lucrare bună, deci în orice lucrare după voia lui Dumnezeu care se arată pe drumul vieții. Și în acest vas alcătuit în felul acesta de El este iarăși Dumnezeu care acționează, lucrează, pentru ca tot ce se face să fie plăcut pentru El. Cu adevărat, numai ceea ce El Însuși dă la iveală poate să-I fie plăcut; căci ceea ce noi prin noi înșine dăm la iveală este pătat și nu poate rezista în lumina Sa; „Suntem lucrarea Sa, creați în Hristos Isus pentru fapte bune, pe care Dumnezeu le-a pregătit dinainte, ca să umblăm în ele.” (Efeseni 2.10).

Prin Isus Hristos a fost făcută nu numai lucrarea desăvârșită, care ne salvează; ci și numai prin El poate fi realizată această viață nouă în fiecare faptă bună, o viață după voia lui Dumnezeu, care se cuvine tuturor răscumpăraților și care Îl glorifică. De aceea lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Creatorul, strălucirea gloriei lui Dumnezeu și întipărirea ființei Sale, care a devenit Om adevărat, jertfa desăvârșită, Preot, desăvârșit în veșnicie, și Urzitorul mântuirii – Lui să-I fie gloria din veșnicie în veșnicie! S-ar putea aduce dumnezeirii Lui veșnice o adorare mai deplină? Cui, altcuiva, decât numai Aceluia care este Dumnezeu,

¹ Aceasta este prima și singura menționare a învierii în această epistolă, cu toate că prin menționarea intrării lui Hristos în Locul Preasfânt este presupusă pretutindeni. Aici ea este atribuită Dumnezeului păcii; El este „Readucătorul” Păstorului cel mare al oilor dintre morți.

preamărit în veșnicie, I s-ar putea aduce glorie din veșnicie în veșnicie? Dacă Acela, despre care sunt spuse acestea, ar fi numai un om, atunci aceasta ar fi blasfemie!

„Dar vă rog, fraților, îngăduiți cuvântul îndemnării, pentru că v-am scris doar în câteva cuvinte” (13.22).

Scriitorul îndeamnă pe frații săi să suporte cuvântul de îndemn adresat lor. Aceste cuvinte mărturisesc despre dragoste și smerenie, pe care le întâlnim pretutindeni în epistolele lui Pavel. El posedă autoritate apostolică și putea porunci; dar el a preferat să îndemne, da, chiar să roage și să implore (compară cu Romani 15.14-16; Filipeni 4.2). El a insistat cu hotărâre ca evreii să părăsească acest iudaism, aceste ceremonii, acest serviciu divin al umbrelor și imaginilor, la care ei țineau așa de mult, și el simțea că prin aceasta el a atins partea lor sensibilă. Felul în care el îi roagă să suporte cuvintele sale, era desigur potrivit pentru a atinge inimile lor și să-i câștige.

El le-a scris „în câteva cuvinte”, și cu toate acestea este una din epistolele cele mai lungi ale Noului Testament. Dar putea el să lase ceva la o parte din gloriile Persoanei și lucrării lui Hristos și a gloriei nemărginite a lucrurilor cerești? Veșnicia nu este prea lungă pentru a descrie nemărginirea dragostei și gândurilor lui Dumnezeu, revelate în Hristos. Apostolul a fost străpuns de aceasta; ce el a scris, erau numai „câteva cuvinte” (compară cu Ioan 21.25).

„Să știți că fratele nostru Timotei a fost eliberat, cu care, dacă vine curând, vă voi vedea” (13.23)

Autorul vrea, ca destinatarii epistolei să știe că Timotei a fost eliberat. El nu se îndoia că ei se vor bucura din cauza aceasta; căci ei au dovedit-o, prin faptul că au suferit împreună cu cei închiși (10.34). El însuși nu mai era în închisoare și se bucura să-i vadă împreună cu Timotei.

„Salutați-i pe toți conducătorii voștri și pe toți sfinții. Cei din Italia vă salută” (13.24)

Găsim aici încă o dată pe „conducători”. Epistola nu a fost adresată acestora, pentru ca ei s-o facă cunoscut celorlalți. Salutul era valabil pentru toți sfinții, și ei trebuiau să salute pe conducătorii lor. Epistola era pentru toți.

Cei din Italia, în mijlocul cărora scriitorul epistolei se afla, au trimis de asemenea salutări la frații lor evrei. Aceeași credință îi unea cu același Mântuitor, și dragostea lor creștină era o îmbărbătare pentru acei credincioși în seara premergătoare distrugerii Templului și cetății, pe care ei le iubeau mult.

„Harul fie cu voi toți! Amin.” (13.25)

Apostolul încheie cu cuvintele: „Harul fie cu voi toți! Amin.” Ultimul său salut constă deci din dorința ca harul, despre care el le-a vorbit, harul lui Dumnezeu, de care ei nu trebuiau să ducă lipsă, să-i păzească, să-i conducă, să-i sprijine în încercările, prin care ei vor avea să treacă. Fie ca acest har să fie și cu noi toți acum!

La începutul studiului acestei epistole am făcut remarca, că scriitorul inspirat a procedat așa fel față de evreii credincioși, că el le-a luat bucată cu bucată iudaismul lor, ca să pună pe Hristos în locul lui. El a făcut aceasta până la capitolul al treisprezecelea, unde el ca și cum ar fi spus ultima dată: „Acum a sosit momentul să părăsim toate aceste umbre și modele, căci nu poți fi creștin și iudeu în același timp. Trebuie să ieși afară la Isus, în afara taberei, să porți ocară Lui. Căci este imposibil să afirmi, că slujești cortului, și în același timp să spui că ai parte de altarul creștin, care se bazează pe moartea lui Hristos și rezultatele ei.”